

BEZPEČNOST MĚKKÝCH CÍLŮ

Ing. Miloš Drdla, Dr., MBA, LL.M.

Základní tematický blok

STUDIJNÍ TEXTY K DISTANČNÍMU VZDĚLÁVÁNÍ

ÚSPĚŠNÝ LEADER

ZKUŠENÝ MANAŽER

SDÍLENÍ A PRAXE

EFEKTIVNÍ KOMUNIKACE

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Pedagogická
fakulta
Univerzita Palackého
v Olomouci

Tato publikace je výstupem projektu Kompetence leadera úspěšné školy,
reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008145

Jméno řešitele: Ing. Alena Opletalová, Ph.D.

Název díla: Bezpečnost měkkých cílů

Autor: Ing. Miloš Drdla, Dr., MBA, LL.M. a řešitelský kolektiv projektu Centra celoživotního vzdělávání Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.

URL autora: www.ccv.upol.cz

URL odkaz na původní dílo: www.klus.upol.cz

CC BY-SA 4.0

Bezpečnost měkkých cílů by Autor: Ing. Miloš Drdla, Dr., MBA, LL.M. a řešitelský kolektiv projektu Centra celoživotního vzdělávání Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci is licensed under CC BY-SA 4.0.

To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0>

BEZPEČNOST MĚKKÝCH CÍLŮ

OBSAH

Cíle distančního textu	3
1 Měkké cíle a jejich podstata	3
1.1 Důvody pro zvyšování ochrany měkkých cílů	3
1.2 Otázka bezpečnosti měkkých cílů	4
1.3 Základní prvky obrany z pohledu instituce a pohledu osoby	4
1.4 Základní principy ochrany měkkých cílů v organizaci	6
Shrnutí	11
Použitá literatura	12

CÍLE DISTANČNÍHO TEXTU

- Seznámit s charakteristikou měkkých cílů a možnostmi jejich ochrany.
- Specifikovat důvody pro zvyšování ochrany měkkých cílů.
- Vysvětlit, proč řešit bezpečnost měkkých cílů.
- Formulovat, jaké jsou základní prvky obrany z pohledu instituce a pohledu osoby.
- Seznámit se základními principy ochrany měkkých cílů v organizaci.

1 MĚKKÉ CÍLE A JEJICH PODSTATA

Ochrana měkkých cílů je obecně velice komplikovaná záležitost. Jako možný cíl útočníků jsou vybírána místa s vysokou koncentrací osob a nízkou úrovní zabezpečení proti násilným útokům. Útočníkem může být terorista, nemocný člověk, frustrovaný člověk, zaskočený pachatel...

Měkké cíle:

- **školy, koleje, menzy, knihovny,**
- památky a církevní prostory,
- nákupní, zábavní centra a sportovní centra,
- veřejná shromáždění,
- turisticky exponovaná místa,
- komunitní prostory,
- dopravní a logistické uzly,
- dopravní prostředky,
- nemocnice a zdravotnická zařízení.

Měkkých cílů je celá řada, mezi ty nejcitlivější patří školy a školská zařízení obecně. Je to dáno velkou koncentrací osob, které nejsou připraveny, respektive schopny, čelit útoku. Zároveň se jedná o zařízení, které je svojí podstatou velmi otevřené, a tím pádem i průchodné pro potenciálního útočníka.

Kontrolní otázka: *Zamyslete se nad výše uvedenými druhy měkkých cílů a nad tím, které z nich se staly v posledních 10 letech místem útoku.*

1.1 Důvody pro zvyšování ochrany měkkých cílů

OSOBY V OHROŽENÍ: **studenti**
zaměstnanci
třetí osoby
útočník

Potenciálně ohroženou osobou ve škole je student a zaměstnanec, můžeme zde najít ale i další: návštěvy nebo například dodavatele služeb. Všichni tito jsou potenciálně ohroženými. Za potenciálně ohroženého je třeba považovat i agresora, který není za svoje chování odpovědný a je v konečném důsledku nebezpečný sám sobě.

Kontrolní otázka: *Kdo všechno může být cílem útoku ve vaší organizaci?*

1.2 Otázka bezpečnosti měkkých cílů

Proč je nutné řešit bezpečnost / ochranu měkkých cílů? JEDNÁ SE O POVINNOST ORGANIZACE!!!

PREVENCE A MINIMALIZACE PRAVDĚPODOBNOSTI + MINIMALIZACE NÁSLEDKŮ, POKUD SE NĚCO STALO

Povinností každé organizace je aktivně vytvářet podmínky pro bezpečné působení osob, které se v jejich prostorách nacházejí. Nedostatek prostředků, personálu a jiné komplikace, které při zajištění bezpečnosti nastávají, nejsou důvodem pro rezignaci nebo zanedbání této povinnosti.

Každá organizace se musí zaměřit zejména na dvě důležité etapy: tu, která předchází útoku, a potom na tu, která následuje bezprostředně po útoku.

V té první se jedná o prevenci a veškeré možné úkony, které mohou přispět k odvrácení útoku, nebo minimalizaci toho, že útok nastane. V té druhé je třeba zajistit okamžitou pomoc postiženým nebo potenciálně postiženým osobám a minimalizovat následky – zejména v rovině dopadů na zdraví a životy.

KRITÉRIUM: ZABEZPEČENÍ / ZDROJE + OMEZENÍ

Dokonale zabezpečit organizaci, respektive měkký cíl, proti útoku ve své podstatě nelze. Jedná se spíše o hypotetickou záležitost, která by vyžadovala enormní investice, mimořádná organizační opatření a velká omezení pro personál dané organizace. Pouhé přiblížení se tomuto stavu je možné pouze při mimořádných událostech, na vybraných místech a po určitou omezenou dobu. Zejména běžné civilní organizace by dlouhodobé zavedení mimořádných opatření víceméně paralyzovalo. V žádném případě to neznamena rezignaci, nicméně pragmatický přístup k otázce co a jak chránit.

Kritériem při posuzování toho, co a jak chránit, je význam cíle a reálná schopnost jej ochránit. V první řadě se musí jednat o zdraví a život osob v prostorách organizace nebo v zájmovém teritoriu (např. kulturní akce pod širým nebem). Dále je to pak stanovení cílů a potenciálních hrozeb, proti kterým se mohou reálně bránit.

V praxi musím vědět, co a jak mohu reálně ochránit a co pro to budu skutečně dělat.

1.3 Základní prvky obrany z pohledu instituce a pohledu osoby

Základní metoda ochrany měkkých cílů:

- prevence = být připraven
- odstrašit = útočník upustí od úmyslu
- odhalit = zjistit úmysl a rozsah
- reagovat = rychle reagovat a chránit
- minimalizovat = asistovat a konat, kde je třeba

Na to se v zásadě lze připravit! (stupeň zabezpečení/vázané zdroje)

PŘEDPOKLADEM JE TEDY: VĚDĚT, CO CHCEME!!!

Prvým krokem je důsledná **prevence**. Útok, ke kterému nedojde, má nejmenší následky. To, že k útoku nedošlo, není důvodem k rezignaci na prevenci a obranu, právě naopak. To, že k útoku nedošlo, je třeba vnímat pozitivně a dále se věnovat prevenci a budování ochranných opatření nebo například odborné přípravě zaměstnanců.

Druhým krokem je **odstrašení** potenciálního útočníka. Statisticky je prokázáno, že zejména náhodní útočníci volí cestu nejmenšího odporu a lze je před samotným útokem zastavit, respektive odradit. V tomto případě pomohou běžná opatření: zamykání prostor, řádné osvětlení, viditelné kamery, přítomnost členů ochranky nebo jiných pořádkových sil, dostatek personálu atd.

Třetím krokem je schopnost **odhalit útok** v jeho počátku. Situace, která se následně potvrdí jako útok, může být eliminována s minimálními ztrátami, pokud se odhalí v samém zárodku. Toto je však velmi složité. Určitou bariéru si vytváříme sami cestou minimální pozornosti vůči okolí nebo třeba cestou neznalosti a přirozené zdrženlivosti. Poukázat na něco, co považujeme za podezřelé, je mnohdy otázkou osobní odvahy a svým způsobem i netaktnosti vůči někomu jinému.

Jednoznačně rychlá **reakce** je způsobem, jak zachránit sám sebe a pomoci ostatním. V případě, že se nacházíme v nebezpečné situaci, stanovme si priority, kterými jsou: náš život, zdraví a životy ostatních napadených. Vše ostatní, včetně majetku, je nepodstatné.

Za **minimalizaci následků** je primárně odpovědná organizace, ve které k útoku došlo, nebo organizace, jež koná konkrétní akci. Naše asistence však může být důležitá pro ostatní, kteří neměli takové štěstí.

Formy útoku ve škole:

- neozbrojená demonstrativní agrese
- demonstrování úmyslu sebevraždy
- výhružný telefonát
- nález podezřelého předmětu, zásilky
- podezřelá osoba v prostorách školy
- osoba I neozbrojená osoba
- osoba II ozbrojená osoba
- osoba III nebezpečně ozbrojená osoba
- osoba IV dav nebo skupina ozbrojených osob
- útok vedený technickým prostředkem (př. automobil)
- útok vedený výbušninou nebo hořlavou látkou
- útok vedený chemickým prostředkem (př. kyselina)
- útok na infrastrukturu s cílem ji vyřadit
- útok na infrastrukturu s cílem ohrozit závislé osoby (voda)
- útok na infrastrukturu s cílem kontaminace, záměny atd.

Kategorie a formy případných útoků mohou být různé, stejně tak jako jejich intenzita a nebezpečí. Na všechny z nich je třeba být připraven.

Kontrolní otázka: Zamyslete se nad tím, jaké formy útoku mohou případně hrozit ve vaší organizaci.

Profil útočníka:

	Zaměstnanec	Student	Třetí osoba
Náhodný	lze náhodně nebo důslednou kontrolou	lze minimalizovat pravidla, výstraha	<i>lze výrazně minimalizovat pravidla, výstraha</i>
Cílený	nelze, nebo náhodně a důslednou kontrolou kontrola	lze minimalizovat, komunikace, kontrola	lze minimalizovat technická opatření

Další aspekty: zdravotní stav útočníka, profesionalita, zkušenost, motiv, četnost, časový prostor...

Způsob a následky útoku do určité míry závisejí na profilu útočníka. Lze diskutovat mnoho aspektů, jež ovlivní následky útoku, který proběhl nebo byl připravován. Nicméně vždy je nutné znát nejen to, proti čemu se bráníme, ale také to, proti komu se bráníme. Byť je to pouze teoretická osoba nebo osoby.

Základní pohled může být následující: potenciální útočník zná, nebo nezná naše prostředí. Pokud je zná a je to například zaměstnanec nebo student, je to velká nevýhoda, neboť částečně ztrácíme šanci na obranu. Pokud je to cizí člověk, může se zastavit na nějaké technické, vizuální nebo jiné překážce, a od svého útoku dokonce upustit. Druhým důležitým aspektem je odhodlání k útoku. Náhodnému (nebo také příležitostnému) útoku lze snadněji zabránit, neboť útočník zpravidla postupuje cestou nejmenšího odporu a minimálního rizika pro sebe sama. Pokud je útočník odhodlán útok realizovat a dlouhodobě se na něj připravuje, situace je velmi nebezpečná.

Ve výše uvedeném schématu jsou dva kritické segmenty. Ten první je (relativně) nejméně nebezpečný. Útočník je náhodný a nezná prostředí, ve kterém se pohybuje. V tomto případě máme velkou šanci se bránit, nebo útoku dokonce zabránit. Ve druhém případě útočník prostředí velmi dobře zná a pravděpodobně se na útok dlouhou dobu připravuje, respektive je plně rozhodnut zaútočit. V tomto případě jsou naše šance podstatně menší a zpravidla pomůže pouze náhoda.

1.4 Základní principy ochrany měkkých cílů v organizaci

1. Znalost bezpečnostních specifik.
2. Metodický přístup k řešení bezpečnosti.
3. Zapojení širokých struktur zaměstnanců.
4. Primární důraz na prevenci a zmírnění dopadu.
5. Standardizace postupů.
6. Vlastní koordinační plány a postupy.
7. Průběžné udržení povědomí a potřeby bezpečnosti.
8. Spolupráce s bezpečnostními složkami státu.
9. Detekce úmyslu, cíle a viditelného projevu.
10. Zabývejte se vnitřním i vnějším světem.

ad 1) Znalost bezpečnostních specifik

Škola jako každá jiná organizace, má svá specifika, která musí být zohledněna v přípravě na možné krizové situace:

- Která místa ve škole považujete za nejvíce citlivá?
- Který čas / období považujete za nejvíce rizikové?
- Jakým způsobem je zajištěna bezpečnost školy?
- Je škola přístupná cizím lidem i v noci?
- Jakým způsobem a kdy lze zajistit pomoc (př. PČR)?

Škola:	Zpracování auditů a analýz rizikových míst a procesů. Připravenost zaměstnanců.
Osobní:	Znalost relevantních detailů a prostředí mého pracoviště. Eliminace vlastního rizikového chování. Aktivní komunikace rizikových jevů. ¹

ad 2) Metodický přístup k řešení bezpečnosti

Řízení rizik a minimalizace rizikových faktorů musí mít systémovou povahu, nikoliv nahodilou. Nelze spoléhat na náhodu, i když ta mnohdy hraje velmi důležitou roli (pro i proti).

- Je stanovena osoba (tým) odpovědná za bezpečnostní agendu?
- Existuje vnitřní předpis, který řeší bezpečnost ve škole?
- Existuje systémová spolupráce s bezpečnostními složkami (př. cvičení)?
- Jak probíhá příprava zaměstnanců na krizové situace?
- Jak probíhá sdílení zkušeností?

Škola:	Krizové plány a postupy školy / oddělení. Připravenost zaměstnanců. Informovanost.
Osobní:	Dobrá znalost alespoň některých scénářů a postupů. Vědět koho, kdy a jakým způsobem informovat o nebezpečí. Zajímat se dění okolo sebe. ¹

ad 3) Zapojení širokých struktur zaměstnanců

Služby profesionální agentury nejsou zpravidla k dispozici, proto se v otázkách bezpečnosti musí **angažovat personál**. Širší zapojení agentury navíc může komplikovat běžný provoz. **Pro ohrožené osoby jste autoritou (př. učitelé pro studenty)!**

- Role neodborného personálu = zpravidla první na místě.
- Znalost bezpečnostních specifik daného objektu.
- Schopnost rozhodovat s ohledem na zdravotní aspekty.
- Schopnost komunikovat (ohrožení lidé / záchrana).

¹ Připravenost v tomto aspektu má svoji rovinu organizační (modrá barva) a rovinu personální (červená barva). Organizační rovina je to, za co je zodpovědná organizace a co by mělo být zajištěno systémově. Nedbalost v této oblasti může být ve svém důsledku považována za porušení jedné z povinností organizace – zajištění bezpečnosti osob. Rovina personální se týká zejména zaměstnanců, kteří si musejí v prvé řadě uvědomit, že za svoji bezpečnost jsou spoluzodpovědní oni sami! Důsledná příprava a aktivní přístup k vlastní bezpečnosti jsou předpokladem bezpečného prostředí, stejně jako dodržování předpisů, vnímání okolí a aktivní komunikace.

- Škola:** Přípravenost a průběžné prověřování spolupráce s bezpečnostními složkami.
Přípravenost a informovanost zaměstnanců.
Komunikace.
- Osobní:** 1. Zorientuj se, naslouchej a zmírní konflikt.
2. Varuj ostatní a omez přístup k incidentu.
3. Schovej se, utíkej a zajisti svoji bezpečnost.
4. Když je to nutné bojuj s největší razancí.²

ad 4) Primární důraz na prevenci a na zmírnění dopadu

• Před útokem

Prevence je nejlevnější řešení ve všech možných a špatná dohoda je vždy lepší než dobrý konflikt. Průběh útoku lze jen omezeně ovlivnit.

- Osobní:** Detekce podezřelého chování a odchylky od standardních znaků.
Vyhodnocení situace a testování míry nebezpečí.
Zastrašení útočnicka a zviditelnění celé situace.
Obranná reakce v případě potřeby (neváhat).

Lidé potřebují autoritu, pokuste se jí být právě vy!

• Po útoku

- Osobní:** Identifikace incidentu, zajištění pomoci a izolace místa incidentu.
Zajištění první pomoci, pokud je potřeba.
Koordinace a navigace ostatních do bezpečí (vy znáte objekt).
Navigace složek IZS, poskytnutí prvních informací, asistence...

ad 5) Standardizace postupů

V případě standardizovaného prostředí lze lépe odhalit nestandardní jevy, osoby a situace. Jedná se o pracovní postupy, procesy školy, režimy oddělení, běžné požadavky na studenty, návštěvy atd. Standardizované postupy vám dávají prostor na řešení konkrétních situací, nezatěžují vás příliš.

- Škola:** Standardizovat to co lze.
Kontrolovat a vyvozovat závěry.
- Osobní:** Je důležité znát standardizované postupy a procesy.
Vyžadujte tyto postupy od ostatních a netolerujte odchylky.
Vyhodnocujte nestandardní situace a hledejte souvislosti.
Nebojte se reagovat.

Předcházející útoku

- Reagujte razantně a rychle.
Komunikujte a upozorněte na situaci.
Zajistěte bezpečnost svoji a ostatních.

Následující útoku³

2-3 Přípravenost v tomto aspektu má svoji rovinu organizační (modrá barva) a rovinu personální (červená barva). Organizační rovina je to, za co je zodpovědná organizace a co by mělo být zajištěno systémově. Nedbalost v této oblasti může být ve svém důsledku považována za porušení jedné z povinností organizace – zajištění bezpečnosti osob. Rovina personální se týká zejména zaměstnanců, kteří si musejí v prvé řadě uvědomit, že za svoji bezpečnost jsou spoluzodpovědní oni sami! Důsledná příprava a aktivní přístup k vlastní bezpečnosti jsou předpokladem bezpečného prostředí, stejně jako dodržování předpisů, vnímání okolí a aktivní komunikace.

ad 6) Vlastní koordinační plány a postupy školy

Reakce na bezpečnostní rizika a vzniklé incidenty by měla být systematická. Operativní přístup by se měl týkat pouze situací, které jsou bezprecedentní a neopakovatelné.

Škola:	Krizové plány a postupy školy / oddělení. Specifické úkoly pro jednotlivce a jejich připravenost. <u>Stanovení krizových priorit.</u>
Osobní:	Znalost bezpečnostních procesů školy (kdo, co, jak). Připravenost vlastních scénářů. Schopnost nadhledu a komunikace. ⁴

ad 7) Průběžné udržení povědomí a potřeby bezpečnosti

Prostředí, ve kterém žijeme, a naše škola nejsou bezpečnější, jenom postupně přestáváme vnímat rizika.

Škola:	Průběžná analýza bezpečnostních rizik, které se v čase mění. Průběžné testování a odhalování nedostatků. Připravenost zaměstnanců a informovanost. <u>Sdílení zkušeností a znalostí.</u>
Osobní:	Cvičení a promyšlení reakcí na krizové situace. Netolerance drobných nešvarů. Eliminace vlastních stereotypů. Zdravá nedůvěra vůči okolí. Postarejte se o sebe. ⁴

ad 8) Spolupráce s bezpečnostními složkami státu

Škola:	Připravenost zapojení a spolupráce v rámci IZS. <u>Cvičení a testování spolupráce.</u>
Osobní:	Kdy, koho a jak kontaktovat v rámci IZS? Kdo mi pomůže do doby zásahu bezpečnostních složek? Co budu dělat, když nelze komunikovat? Jakým způsobem mohu zorganizovat pracoviště?

ad 9) Detekce úmyslu, cíle a viditelného projevu

Zejména v případě vnitřního selhání!!!

Rizika lidského faktoru lze v zásadě minimalizovat, každý stupeň však přináší určitá omezení. I s náhodou lze pracovat.

Perimetr objektu:

- **autorizace osob,**
- autorizace osob, **nežádoucích předmětů,**
- autorizace osob, nežádoucích předmětů, **postupů,**

⁴ Připravenost v tomto aspektu má svoji rovinu organizační (modrá barva) a rovinu personální (červená barva). Organizační rovina je to, za co je zodpovědná organizace a co by mělo být zajištěno systémově. Nedbalost v této oblasti může být ve svém důsledku považována za porušení jedné z povinností organizace – zajištění bezpečnosti osob. Rovina personální se týká zejména zaměstnanců, kteří si musejí v prvé řadě uvědomit, že za svoji bezpečnost jsou spoluzodpovědní oni sami! Důsledná příprava a aktivní přístup k vlastní bezpečnosti jsou předpokladem bezpečného prostředí, stejně jako dodržování předpisů, vnímání okolí a aktivní komunikace.

- autorizace osob, nežádoucích předmětů, postupů, **změn chování**.

Postup: Dle vážnosti situace možností vyhodnocujte další úrovně. Buďte důslední a věnujte se detailům.

ad 10) Zabývejte se vnitřním i vnějším světem

Okolí školy, areál školy a vnitřní prostory jsou spojené nádoby – pokud ne dnes, zítra zcela jistě ano.

1.5 Přípravenost je nejlepší prevencí

Osobní bezpečnost se stává důležitou budoucí komoditou, jejíž hodnotu v dnešní době ještě neumíme stanovit, neb jí považujeme za zcela automatickou. Vysoké hodnocení bezpečnosti našeho regionu a relativně malé množství incidentů je bohužel cestou ke ztrátě ostražitosti. Náš region se nestal bezpečnějším, pouze přestáváme vnímat rizika a jsme k nim benevolentní. Jedinou správnou úvahou je ta, kde nejméně nebezpečný incident je ten, který se nestal. Proto, aby se nestal, je třeba poctivě, disciplinovaně a systematicky pracovat!

Kontrolní otázky a úkoly (a náměty pro samostudium)

1. *Identifikujte hrozby vaší organizace.*
2. *Kdo je primárně ohroženou skupinou?*
3. *Kdo je potenciálním agresorem, proti kterému se lze bránit?*
4. *Jaká opatření v současné době vaše organizace činí v oblasti bezpečnosti?*
5. *Znáte dokumenty vydané vaší organizací, které upravují tuto oblast?*
6. *Znáte legislativu, která se týká povinnosti zajistit bezpečnost osobám ve škole?*
7. *Jakým způsobem byste komunikovali se složkami IZS?*
8. *Probíhal v minulosti v této souvislosti nějaký nácvik nebo školení?*
9. *Kdo je osobou zodpovědnou za bezpečnost ve škole?*
10. *Jakým způsobem byste koordinovali řešení mimořádné situace?*
11. *Proběhlo alespoň základní proškolení zaměstnanců, jak se zachovat v případě mimořádné situace?*
12. *Proběhlo alespoň základní proškolení studentů, jak se zachovat v případě mimořádné situace?*

SHRNUTÍ

- Měkké cíle jsou místa s vysokou koncentrací osob a nízkou úrovní zabezpečení proti násilným útokům.
- Měkkých cílů je celá řada, mezi ty nejcitlivější patří školy a školská zařízení obecně.
- Útočníkem může být terorista, nemocný člověk, frustrovaný člověk, zaskočený pachatel, aj.
- Řešení bezpečnosti / ochrany měkkých cílů je povinností organizace.
- Škola jako každá jiná organizace, má svá specifika, která musí být zohledněna v přípravě na možné krizové situace.
- Prvým krokem je důsledná prevence. Útok, ke kterému nedojde, má nejmenší následky. Druhým krokem je odstrašení potenciálního útočníka. Třetím krokem je schopnost odhalit útok v jeho počátku.
- Kategorie a formy případných útoků mohou být různé, stejně tak, jako jejich intenzita a nebezpečí. Na všechny z nich je třeba být připraven.
- Způsob a následky útoku do jisté míry závisejí na profilu útočníka – vždy je nutné znát nejen to, proti čemu se bráníme, ale také to, proti komu se bráníme.
- Vysoké hodnocení bezpečnosti našeho regionu a relativně malé množství incidentů je bohužel cestou ke ztrátě os-
tražitosti – té je však nutné se vyvarovat!

POUŽITÁ LITERATURA

Současné možnosti zdravotnických zařízení při řešení mimořádných událostí a krizových situací: sborník příspěvků z odborné konference pořádané 12. dubna 2019 v Lékařském domě v Praze ... ve spolupráci s Fakultou biomedicínského inženýrství Českého vysokého učení technického v Praze a Společností pro radiobiologii a krizové plánování ČLS JEP .. [CD-ROM]. Vydání: 1. Kladno: České vysoké učení technické v Praze, 2019. ISBN 978-80-01-06630-0.

Elektronické zdroje

Bezpečnostní standard k ochraně jednoho z měkkých cílů [online]. Ministerstvo vnitra České republiky, 2016 [cit. 2019-08-17]. Dostupné z <https://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-standard-k-ochrane-jednoho-z-mekkych-cilu.aspx>.

KALVACH, Zdeněk. *Základy ochrany měkkých cílů – metodika [online].* MVČR, 2016 [cit. 2019-08-16]. Soft Targets Institute. Praha 2016. Dostupné z <https://www.mvcr.cz/cthh/soubor/terorismus-web-dokumenty-metodika-zaklady-ochrany-mekkych-cilu-pdf.aspx>.

Ochrana měkkých cílů [online]. Ministerstvo vnitra České republiky, 2019 [cit. 2019-08-16]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ochrana-mekkych-cilu.aspx>.

Strategie České republiky pro boj proti terorismu od r. 2013 [online]. Ministerstvo vnitra České republiky, Praha 2013 [cit. 2019-08-17]. Dostupné z <https://www.mvcr.cz/cthh/soubor/terorismus-web-dokumenty-strategie-ceske-republiky-pro-boj-proti-terorismu-pdf.aspx>.

Zveřejnění české technické normy ČSN 73 4400 „Prevence kriminality – řízení bezpečnosti při plánování, realizaci a užívání škol a školských zařízení“ [online]. Ministerstvo vnitra České republiky, 2016 [cit. 2019-08-17]. Dostupné z <https://www.mvcr.cz/clanek/zverejneni-ceske-technicke-normy-csn-73-4400-prevence-kriminality-rizeni-bezpecnosti-pri-planovani-realizaci-a-uzivani-skol-a-skolskych-zarizeni.aspx>.

PdF UP v Olomouci, Žižkovo nám. 5, 771 40 Olomouc

Centrum celoživotního vzdělávání

www.ccv.upol.cz

